

Vraag om uitleg van Vlaams volksvertegenwoordiger Jos De Meyer tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de mestbankboetes

Tijdens de hoorzitting in de commissie Landbouw met de vzw Boeren op een Kruispunt werd een beeld geschetst van allerhande problemen waarmee de land- en tuinbouwers te maken hebben.

Eén van de punten die naar voor kwamen was dat er tussen de landbouwers-adviesaanvragers verschillende schrijnende situaties zijn die te maken hebben met de boetes van de mestbank. Hierbij zou het goed zijn dat de Mestbank haar dienstverlening en haar begeleidende rol zou waarnemen om tijdig problemen te detecteren. Individuele bedrijfsbegeleiding als antwoord hierop is belangrijk.

De vzw Boeren op een Kruispunt wil de landbouwers in crisis begeleiden en helpen. Indien ze deze problemen eerder kunnen opsporen, dan zou er misschien geen sprake zijn van zo'n hoge boetes en zeker niet van zo'n hoge achterstallige intresten. Want in een aantal gevallen zorgen de boetes voor de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen. Met uiteindelijk mogelijks een gedwongen stopzetting van het bedrijf tot gevolg.

Crisissituaties tijdig kunnen detecteren, begeleiden, analyse van de probleemsituatie maken, verwijzen naar de juiste oorzaken, voorkomen van "nog erger" is hierbij belangrijk.

Daarom hebben we de volgende vragen aan de minister :

1. Hoeveel bedrijven kregen een boete in de vorige jaren en hoeveel bedrijven daarvan hebben een boete van meer dan 25.000 euro? Wat gebeurt er met de achterstallige intresten? Worden die altijd geïnd of is er een dading mogelijk?
2. Zijn er niet-inbare mestbankboetes (bv door faillissement van het bedrijf)? Hoeveel bedrijven zitten in deze situatie sinds 2000? Worden de landbouwers die gestopt zijn met restschulden, levenslang gevolgd? Of zijn ze ingelicht over de mogelijkheden van faillissement en verschoning?
3. Kan de minister ingaan op het voorstel van de vzw Boeren op een Kruispunt om de Mestbank sneller en meer preventief te laten optreden zodat de bedrijven met moeilijkheden vlugger en beter kunnen gedetecteerd en begeleid worden? (Deze begeleiding is dan veelal een gezamenlijke opdracht van verscheidene partners in de landbouwsector.)
4. Hoe evalueert de minister van Leefmilieu deze schrijnende situatie? Ziet zij mogelijkheden om rekening te houden met de noodkreet en met de suggesties van "Boeren op een kruispunt"?

Jos De Meyer
Vlaams volksvertegenwoordiger
1 maart 2010

JOKE SCHAUVLIEGE

VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

ANTWOORD

op vraag om uitleg nr. 1268 van 1 maart 2010
van JOS DE MEYER

Vraag 1

Sinds 2007 werden er 10.553 boetes opgelegd voor een totaal bedrag van 11,9 mio euro. 1.531 bedrijven ontvingen boetes opgelegd op basis van het decreet van 23 januari 1991 (oud mestdecreet) voor een bedrag van 8 mio euro en 6.844 bedrijven ontvingen boetes op basis van het huidige mestdecreet voor een bedrag van 3,9 mio euro.

Het grootste gedeelte, met name 73% van het aantal opgelegde boetes heeft betrekking op een bedrag van maximaal 500 euro. 16% van de boetes ligt tussen 500 en 2000 euro; 10% van de boetes ligt tussen 2000 en 25.000 euro. 0,3% (= 41 boetes) van de opgelegde boetes hebben betrekking op een bedrag van meer dan 25.000 euro.

Voor het laattijdig betalen van boetes worden er geen verwijlinteressen aangerekend.

Een landbouwer heeft na ontvangst van een boete steeds de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen. Op basis van de aangehaalde argumenten kan na onderzoek de boete worden verminderd of kwijtgescholden. Van de 10.553 opgelegde boetes werden er 1.624 boetes (15%) kwijtgescholden voor een bedrag van 1,1 miljoen euro. Daarnaast werden er 679 (6%) boetes verminderd voor een bedrag van 1,1 miljoen euro.

Indien een bezwaarschrift tegen de boete wordt ingesteld wordt steeds uitstel van betaling toegestaan tot het bezwaarschrift is behandeld. Een landbouwer kan ook steeds uitstel van betaling of spreiding van betaling aanvragen.. Landbouwers kunnen in functie van hun financiële mogelijkheden zelf een voorstel tot spreiding van betaling indienen. Indien het voorstel past binnen vooraf vastgelegde maximale termijnen, wordt dit steeds door de Mestbank aanvaard.

Op dit moment lopen er 193 afbetalingsplannen van boetes. Deze afbetalingsplannen hebben betrekking op alle boetes, dus niet enkel op deze die opgelegd zijn vanaf 2007.

Vraag 2

Sinds 2000 zijn er 432 dossiers waar de Mestbank de inning niet kan verder zetten. Het gaat hierbij om volgende groepen:

- faillissement: 347
- collectieve schuldenregeling: 47
- vereffening: 34
- gerechtelijk akkoord: 4

In het kader van deze specifieke procedures komt het vaak voor dat een deel van de verschuldigde boetes of het gehele bedrag niet meer inbaar is en moet worden afgeboekt.

In geval een landbouwer zijn activiteiten stopt, wordt de inning wel verder gezet. Dit uiteraard voor zover de landbouwer solvabel is. Indien blijkt dat de landbouwer insolvent is, dan worden verschuldigde bedragen ook afgeboekt.

De Mestbank licht in principe de landbouwer niet systematisch in over de mogelijkheden van faillissement of collectieve schuldenregeling. De Mestbank heeft immers meestal geen zicht op de volledige financiële situatie van een bedrijf, en kan hierover dan ook moeilijk oordelen. Normaal wordt hier pas over geïnformeerd als er een vraag in die richting komt.

Vraag 3 en 4

De laatste jaren besteedt de Mestbank veel aandacht aan het preventief begeleiden en sensibiliseren van landbouwers. Zo kan via het mestinternetloket MIL de landbouwer ten allen tijde gegevens over zijn dierlijke productie, transporten, mestverwerkingscertificaten en nutriëntenemissierechten raadplegen. Op deze manier kunnen de landbouwers hun gegevens nakijken en eventuele onregelmatigheden of fouten meedelen aan de Mestbank of hun bedrijfsvoering aanpassen, zodat boetes worden vermeden.

Wanneer onregelmatigheden worden vastgesteld en vooraleer boetes worden uitgeschreven, worden de betrokkenen vaak persoonlijk verwittigd van deze onregelmatigheden, zodat ze hun gedrag kunnen aanpassen en op die manier boetes in de toekomst vermijden.

De Mestbank is vorig jaar gestart met het organiseren van zitdagen. Doel was de afstand tussen de Mestbank en de landbouwers te verkleinen en zo de dienstverlening te verbeteren. Tijdens de zitdagen stonden de medewerkers van de Mestbank ter beschikking om allerlei vragen van de landbouwers te beantwoorden. Ruim 1500 landbouwers werden uitgenodigd, 124 landbouwers kwamen op bezoek. In 2010 werd dit project verder uitgebreid.

Naast de begeleiding door de Mestbank, is via een aantal wettelijke bepalingen in het mestdecreet getracht om landbouwers sneller te informeren over de gevolgen van overtredingen. Voor bijna alle administratieve geldboetes is een wettelijke datum bepaald vóór dewelke deze boetes moeten worden opgelegd. Deze data zijn, in functie van de soort boete, 1 juli, 1 november en 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin de overtreding werd vastgesteld. Op die manier wordt vermeden dat landbouwers pas enkele jaren na de feiten geconfronteerd worden met de boetes.

De Mestbank verneemt meestal pas laat dat er bij de betrokken bedrijven financiële problemen zijn en dat de opgelegde boetes niet betaald kunnen worden. Het is pas als er via de normale inningprocedure geen betaling of in het algemeen, geen reactie volgt, dat de Mestbank een aanwijzing heeft dat er problemen zijn. Op dat moment zit het dossier vaak al in handen van een deurwaarder.

In 2008 werden met vzw Boeren op een Kruispunt concrete afspraken gemaakt over samenwerking en werden ondermeer per provincie contactpersonen aangeduid bij de Mestbank. Bij bedrijven met hoge openstaande schulden en afbetalingsproblemen wordt, doorverwezen naar de VZW Boeren op een Kruispunt.

Recent is de Mestbank ook gestart met het in kaart brengen van landbouwers die herhaaldelijk administratief niet in orde zijn en hierdoor steeds weer boetes ontvangen. Het ligt in de bedoeling van

de Mestbank deze bedrijven beter te kunnen bereiken en begeleiden. In de loop van dit jaar zullen concrete acties volgen op het terrein.

U merkt dat er reeds een aantal initiatieven genomen zijn om enerzijds hoge boetes te vermijden en anderzijds bedrijven met hoge boetes te begeleiden. De Mestbank is echter een deel van het geheel. Zoals u terecht stelt, zijn boetes in een aantal gevallen de spreekwoordelijke druppel die de emmer doen overlopen. Vaak is het zo dat er al een voortraject is buiten de Mestbankaangelegenheden waarin zaken zijn fout gelopen. Het is mijn inziens belangrijk om ook hier tijdig de problemen te detecteren. In die zin is het een gezamenlijke opdracht van verscheidene partners in de landbouwsector en is de Mestbank steeds bereid om op vraag van 'Boeren op een Kruispunt' een oplossing te zoeken voor noodlijdende bedrijven die met boetes geconfronteerd worden.